

<http://www.jmep.ir>

DOI: <https://dx.doi.org/10.22034/jmep.2021.305155.1068>

DOR: <https://dorl.net/dor/20.1001.1.27169820.1400.3.3.2.0>

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۱۰

فصلنامه مدیریت و چشم‌انداز آموزش

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۰۸

دوره ۳ شماره ۳، پاییز ۱۴۰۰ (پیاپی ۹)

Journal of Management and
educational perspective, Autumn 2021

Received: May 31, 2021
Accepted: November 29, 2021

The effect of sports teachers' social responsibility on optimizing leisure time and preventing students' social harms

Shahab Bahrami^۱

Mohamad Saeid Kiani^۲

Leila Nazari^۳

Leila Shahbazpour^۴

Extended Abstract

Abstract

The aim of this study was to investigate the effect of social responsibility of sports teachers on optimizing leisure time and preventing social harms of students. The study method was descriptive-

^۱ Associate Professor, Department of Sports Management, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran.

^۲ PhD student in Sports Management, Kermanshah Branch, Azad University, Kermanshah, Iran.

^۳ PhD Student, Sports Management, Kurdistan University, Sanandaj, Iran.

^۴ PhD student in Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran.

correlative. The statistical population of the study included all 2950 female high school students in the seventh district of Tehran. The sample size was determined based on Krejcie and Morgan table of 370 students who were selected by means of cluster random sampling method. Data collection tools included the standard questionnaire of Barton Goff (2012), the researcher-made questionnaire of Kashefi and Nazari (2018) and the questionnaire of Aaghahi and Timurtash (2009). The validity of the questionnaires in terms of form and content was confirmed by sports management professors and their reliability was confirmed by Cronbach's alpha coefficient test. Data analyzing was accomplished by Spss statistical software. Findings showed that the social responsibility of sports teachers is effective in optimizing students' leisure time and social harms. Furthermore, leisure time is effective in preventing students' social harms. Favorable spending of leisure time in a comprehensive and essential form allows young people to meet the aspects of life; experience of teamwork; skills; and design a bright and promising future.

Introduction

Various activities are performed in the education system for the growth and excellence of individuals and bringing human beings to the desired perfection; including educational, research, cultural, social, athletic, etc. (Ahmadi & et al, 2020). Today, social responsibility goes far beyond its field of activity and influence in the past, which was humanitarian. Social responsibility has found its role and place in the field of business to achieve sustainable development, on preventive solutions to the social and environmental challenges and similar areas (Chau & et al, 2018). Therefore, one of the most important indicators and components of social growth is social responsibility (Commentary & et al, 2019). Responsibility is obligation and inner commitment of the individual in the proper performance of all activities entrusted to her (Ester Cerin & et al, 2017). On the other hand, sometimes, there is a kind

of confusion accompanied by a decrease in self-esteem and self-concept during a special and sensitive period of adolescence, which leads to a decrease in natural activities and social interactions. Therefore, the adolescent can be prepared to learn ethical concepts by being taught responsibility and assigning appropriate plans to him/her (Faith & et al, 2016). Participation in sports activities is one of the educational activities during which the students can develop characteristics such as responsibility, cooperation and social relations (Ghalavandi & et al, 2018). Nowadays, some concerns of parents and teachers are optimal learning and correct education and avoidance of social harms of students, and there are many ways to achieve these goals, including all kinds of encouragement and laziness, and visiting doctors and psychologists, and etc., nonetheless few people have tried the effect of exercise on learning and reducing social harms. Also, in our country, less attention is paid to students' leisure time, and the reason is that leisure time has not yet found its real place in society. The plans of education officials and families and the responsibility of teachers, especially physical education teachers, are not enough for students' leisure time and do not provide them with satisfaction. Accordingly, the responsibility of teachers, who have an effective role in reducing the social harms of students in their spare time, is felt more. According to the contents of this article, an attempt is made to answer the question that how far the sport teachers are effective on optimizing leisure time and preventing social harms of students?

Theoretical framework

Inadequate and unfavorable social results are obtained when "leisure" is not designed for attractive, fun and uplifting programs full of "educational" elements. Spending this time in the context of healthy activities can reduce its harmful aspects and be a preventive measure against adolescents going astray on these ages (Mehrdad, 2011). A study by Yen et al. Found that adolescents who spend their leisure time with friends in "unsupervised activities" are more likely to exhibit

"aggressive" behaviors than adolescents who are "organized" and "active" during leisure time and also indoor activities (Khwaja Nouri & Hasheminia. 2010). In a study Hosseini and Mirzaei Khalis (2021) examined the mediating role of social goals in the relationship between mental vulnerability and responsibility in female high school students, and the results showed that there is a positive and significant relationship between students' psychological vulnerability and their social goals responsibility. (Hosseini and Mirzaei Khalis, 2021).

Methodology

The present study is methodically descriptive-correlative. The statistical population of this study includes statistically 2950 female high school students in the seventh district of Tehran, of which 370 students were selected as a research sample by cluster random sampling. The validity of the questionnaires was determined by the point views of sports management experts and so were the questionnaires approved. The reliability of the questionnaires in this study was determined by Cronbach's alpha. The Cronbach's alpha coefficient of the social responsibility, leisure and social harm questionnaires were 0.75, 0.85 and 0.86, respectively, which has the desired reliability of the questionnaires. Descriptive statistics such as central indicators were used to analyze the data and correlation coefficient and regression were used to measure the relationship between variables.

Discussion and Results

The camera-Watson test was used to test the research hypotheses. Considering the value of simple correlation coefficient, it can be said that sport has an effect on optimizing the leisure time of female high school students in the seventh district of Tehran ($R = 0.146$). Also, the social responsibility of sports teachers has an effect on the prevention of social harms of female high school students in the seventh district of Tehran ($R = 0.253$). Leisure time also has an effect on the prevention of social

harms of female high school students in the seventh district of Tehran ($R = 0.351$).

Conclusion

The aim of this study was to investigate the effect of social responsibility of sports teachers on the optimization of leisure time and prevention of social harms of students. Researches in the field of social responsibility can be referred such as Modarres Yazdi et al. (2020), Taghvai Yazdi (2016), Qalavandi et al., and in the field of leisure time, such as Hdayyan and Dodkhah (2020), Tamizifar & Azizifar (2021), Khater Wisie and Yektayar (2020), Mousavi Rad and Keshavarz (2018), Ester et al. (Ester, & Eva, 2020), Chau et al. (2018). Research results show that the variables of social responsibility and leisure are effective as two factors. Therefore, the results of this study indicate that the social responsibility of sports teachers is directly related to students' leisure time. Therefore, leisure time not only prevents the spread of social anomalies, but also helps the students' development in a way that they feel responsible towards the community and peers, so leisure activities for a student are conditions for trial and error and social experience that allows him to enter the community and take responsibility. Among the limitations of the present study, it can be mentioned that during the present study the researcher found that other variables (economic-facilities, cultural-social, and family and personal factor) are effective in preventing social harms, but in the present study it has been assumed to be constant. Sports can have a significant effect on the vitality of male and female students. Students who are in a better mental condition are undoubtedly safe from most social ills such as addiction and sexual perversion. These students, healthy and vital, are more successful in other stages of life, (A healthy mind in a healthy body) and they will be successful parents in the future.

Keywords: Social harm, leisure, sports teachers, social responsibility, students.

تأثیر مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش بر بهینه‌سازی اوقات فراغت و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان

شهاب بهرامی^۱

محمد سعید کیانی^۲

لیلا نظری^۳

لیلا شهبازپور^۴

چکیده

مطالعه حاضر با هدف بررسی تأثیر مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش بر بهینه‌سازی اوقات فراغت و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان انجام شد. روش پژوهش، توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان دختر متوسطه مقطع دوم منطقه هفت شهر تهران به تعداد ۲۹۵۰ نفر بودند. حجم نمونه تحقیق بر اساس جدول کرجسی و مورگان ۳۷۰ نفر تعیین شد که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها شامل پرسشنامه استاندارد بارتون گاف (۲۰۱۲)، پرسشنامه محقق ساخته کاشفی و نظری (۱۳۹۷) و پرسشنامه آقایی و تیمورتاش (۱۳۸۹) بود. روایی پرسشنامه‌ها را به لحاظ صوری و محتوایی، استادان مدیریت

۱. استادیار گروه مدیریت ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران shahab@gmail.com

۲. دانشجوی دکتری گروه مدیریت ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

mohammadsaeidkiani@gmail.com

۳. دانشجوی دکتری، مدیریت ورزشی دانشگاه کردستان، سنندج، ایران leilanazari2020@gmail.com

۴. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

leilashahbapour@gmail.com

ورزشی تأیید و پایایی آن‌ها نیز از طریق آزمون ضریب آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت. به‌منظور تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری Spss استفاده شد. یافته‌های تحقیق نشان داد که مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش بر بهینه‌سازی اوقات فراغت دانش‌آموزان و آسیب‌های اجتماعی اثرگذار است، همچنین اوقات فراغت نیز بر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان اثرگذار است. گذران مطلوب اوقات فراغت به شکل جامع و اصولی خود می‌تواند جوانان و نوجوانان را برای ورود به عرصه‌های زندگی، تجربه کارگروهی، مهارت‌آموزی و ترسیم آینده‌ای روشن و امیدبخش یاری رساند.

واژه‌های کلیدی: آسیب اجتماعی، اوقات فراغت، دبیران ورزش، مسئولیت اجتماعی، دانش‌آموزان.

مقدمه

در نظام آموزش و پرورش برای رشد و تعالی افراد و رساندن انسان به کمال مطلوب فعالیت‌های مختلفی اعم از آموزشی، پژوهشی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی و ... انجام می‌گیرد (Ahmadi & et al, 2020). امروزه مسئولیت اجتماعی به‌مراتب فراتر از حوزه فعالیت و تأثیر خود در گذشته که انسان‌دوستی بود گام می‌نهد، مسئولیت‌پذیری اجتماعی در عرصه کسب و کار برای رسیدن به توسعه پایدار، در مورد راه‌حل‌های پیشگیرانه برای چالش‌های اجتماعی و زیست‌محیطی و عرصه‌های از این دست نقش و جایگاه خود را پیدا کرده است (Chau & et al, 2018). از این رو یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها و مؤلفه‌های رشد اجتماعی، مسئولیت اجتماعی است (Commentary & et al, 2019). مسئولیت‌پذیری، الزام و تعهد درونی فرد در انجام مطلوب همه فعالیت‌هایی است که بر عهده او گذاشته شده است (Ester Cerin & et al, 2017). از طرف دیگر، بعضی اوقات دوره خاص و حساس نوجوانی با نوعی سردرگمی همراه با کاهش عزت‌نفس و خودپنداره همراه است که سبب کاهش فعالیت‌های طبیعی و تعاملات اجتماعی می‌شود. بنابراین به‌وسیله آموزش مسئولیت‌پذیری و واگذاری

نقش‌های مناسب به نوجوان، می‌توان وی را برای یادگیری مفاهیم اخلاقی آماده کرد (Faith & et al, 2016). شرکت در فعالیت‌های ورزشی از اقدامات تربیتی است که دانش‌آموزان می‌توانند خصوصیاتمانند مسئولیت‌پذیری، همکاری و روابط اجتماعی را در خود پروراند (Ghalavandi & et al, 2018). همچنین یکی از مسائل که فرد با رضایت خاطر به استراحت، تفریح توسعه آگاهی‌ها یا مشارکت اجتماعی می‌پردازد و داوطلبانه پس از رهایی از الزامات شغلی، خانوادگی و اجتماعی بدان مشغول می‌شوند (Ghani & et al, 2019). انجام فعالیت‌های فراغتی فعال، برای رفع خستگی، رفع نیاز به تفریح و سرگرمی، پرورش و شکوفایی استعدادها و خلاقیت‌ها، کسب اطلاع و تکمیل معلومات و سلامت روح و جسم احساس می‌شود و زمینه را برای انجام فعالیت‌های مشارکتی فراهم می‌آورد؛ به عبارت دیگر فراغت‌های گروهی، فرصتی برای تمرین مشارکت اجتماعی است و مسئولیت‌پذیری و احساس تعهد اجتماعی را افزایش می‌دهد (Hamidi & et al, 2017). امروزه در هیچ‌جای جهان جامعه‌ای را نمی‌یابیم که مصون از انواع آسیب‌ها اجتماعی باشد. دگرگونی‌های فناورانه و تحولات سریع اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و پیامدهای خواسته و یا ناخواسته آن‌ها، زمینه را برای بروز و گسترش آسیب‌های اجتماعی در همه‌جای دنیا فراهم کرده است. بیکاری، اعتیاد، خشونت، انواع بزهکاری و ده‌ها مسائل دیگر آسیب‌های اجتماعی‌ای هستند که در تمامی جوامع، چه پیشرفته و چه در حال توسعه، وجود دارند. کشور ما نیز به دلیل ویژگی‌های منحصر به فرد و بافت جمعیتی بسیار جوان و تحولات اجتماعی سریع در سطح جامعه، بروز انقلاب، جنگ تحمیلی، تهاجم فرهنگی و ... شاهد افزایش رو به رشد آسیب‌های اجتماعی است (Hdayyan & et al, 2020). بنابراین متفکران اجتماعی و جامعه‌شناسان نیز به منظور کاهش هنجارشکنی افراد جامعه، به بررسی علل و عوامل مؤثر در انحرافات و بروز کج‌روی‌های اجتماعی پرداخته و در عصر ارتباطات به تأثیر رسانه‌ها و وسایل ارتباط جمعی بالأخص رسانه‌های دیداری-شنیداری در کنترل یا گسترش انحرافات اشاره کرده‌اند (Sediq Sarvestani, 2006). امروزه یادگیری بهینه و آموزش صحیح و دوری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان یکی از دغدغه‌های والدین و معلمان است و

جهت دستیابی به این اهداف راه‌های زیادی از جمله انواع تشویق‌ها و تنبلی‌ها و مراجعه به پزشک و روانشناس و ... را امتحان کرده‌اند و کمتر کسی تأثیر ورزش بر یادگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی را امتحان کرده است؛ همچنین در کشور ما به اوقات فراغت دانش‌آموزان کمتر توجه شده و علت این امر آن است که اوقات فراغت هنوز جایگاه واقعی خود در جامعه پیدا نکرده است. برنامه‌ریزی‌های مسئولین آموزش و پرورش و خانواده‌ها و مسئولیت‌پذیری دبیران به‌خصوص دبیران تربیت‌بدنی برای اوقات فراغت دانش‌آموزان کافی نیست و رضایت خاطر آن‌ها را تأمین نمی‌کند. بر این اساس مسئولیت دبیران که نقش مؤثری در کاهش آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان در زمان اوقات فراغت دارند بیشتر احساس می‌گردد. با توجه به مطالب بیان‌شده در این مقاله تلاش می‌شود تا به این سؤال پاسخ داده شود که دبیران ورزش تا چه اندازه بر بهینه‌سازی اوقات فراغت و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان مؤثرند؟

پیشینه پژوهش

حسینی و میرزایی خالص (۱۴۰۰)، در تحقیقی به بررسی نقش میانجی اهداف اجتماعی در رابطه میان آسیب‌پذیری روانی با مسئولیت‌پذیری دانش‌آموزان دختر دوره اول متوسطه پرداختند و نتایج نشان داد میان آسیب‌پذیری روانی دانش‌آموزان با اهداف اجتماعی و مسئولیت‌پذیری آن‌ها رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. میان اهداف اجتماعی دانش‌آموزان با مسئولیت‌پذیری آن‌ها رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج تحقیق نشان داد که اهداف اجتماعی در رابطه میان آسیب‌پذیری روانی با مسئولیت‌پذیری دانش‌آموزان نقش میانجی دارد. (Hosseini and Mirzaei Khalis, 2021))

شالیان (۱۴۰۰)، در تحقیقی به بررسی رابطه مهارت‌های ارتباطی معلمان با بهزیستی تحصیلی دانش‌آموزان با تأکید بر نقش میانجی سازگاری تحصیلی در مدارس دخترانه متوسطه اول شهرستان کاشمر پرداخت و نتایج نشان داد مهارت‌های ارتباطی معلمان و سازگاری

تحصیلی و بهزیستی تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. میان سازگاری تحصیلی دانش آموزان با بهزیستی تحصیلی آن‌ها رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و سازگاری تحصیلی در رابطه میان مهارت‌های ارتباطی معلمان با بهزیستی تحصیلی دانش آموزان نقش میانجی داشته است (Shalian, 2021).

دانش آموزان باهوش هیجانی تمایل بیشتری به فعالیت‌های کارآفرینی دارند. به نظر می‌رسد یکی دیگر از متغیرهای مرتبط با خودکارآمدی و کارآفرینی، جو مدرسه باشد (Tiwari & Bhat 2020).

امیری (۱۳۹۸)، در تحقیقی به بررسی نقش جو مدرسه و هوش هیجانی در خودکارآمدی کارآفرینانه دانش آموزان دختر هنرستان‌های شهر مشهد پرداخت و نتایج نشان داد این خودکارآمدی کارآفرینانه دانش آموزان دختر هنرستان‌های شهر مشهد را می‌توان از روی جو مدرسه و هوش هیجانی تبیین و پیش‌بینی کرد ($p < 0/05$). همچنین بین هوش هیجانی و خودکارآمدی کارآفرینانه و بین جو مدرسه و خودکارآمدی کارآفرینانه دانش آموزان دختر هنرستان‌های شهر مشهد رابطه معنادار وجود داشت ($p < 0/01$). نتایج این مطالعه نشان داد بایستی با اصلاح جو مدرسه و بازنگری در ارزشیابی تحصیلی در جهت پرورش خلاقیت و خودکارآمدی دانش آموزان، ایده‌های کارآفرینی آنان را تقویت و در جهت افزایش خودکارآمدی کارآفرینانه به کار گرفت (Amiri, 2019).

شیم^۱ و همکاران (۲۰۱۷)، تحقیقی با عنوان «بررسی رابطه اهداف اجتماعی و تنظیم روان‌شناختی از طریق میانجی‌گری تنظیم هیجان در دانشجویان» انجام دادند. روش تحقیق پیمایشی و روش نمونه‌گیری تصادفی ساده است. نتایج تحقیق حاکی از آن بوده است که تنظیم هیجان در رابطه اهداف اجتماعی و تنظیم روان‌شناختی نقش میانجی گر دارد و اثرات کلی اهداف رویکردی اجتماعی ضعیف بوده است اما اهداف اجتماعی از طریق کاهش تنظیم هیجانی، تأثیر مستقیمی بر تنظیم روان‌شناختی دانشجویان داشته است. همچنین اهداف اجتنابی

^۱Shim

از طریق کاهش میانجی‌گری تنظیم هیجان تأثیر معنی‌داری بر تنظیم روان‌شناختی دارد (Shim, 2017).

نتایج نامناسب و نامطلوب اجتماعی زمانی از اوقات فراغت زاده می‌شود که برنامه‌هایی جذاب، مفرح و نشاط‌آور که آکنده از عناصر تربیتی و پرورشی باشد برای آن طراحی نگردد. گذران این اوقات در چهارچوب فعالیت‌های سالم می‌تواند جنبه‌های آسیب‌زای آن را کاهش داده و اقدامی پیشگیرانه از به بیراهه رفتن نوجوانان در این ایام باشد (Mehrddad, 2011).

مطالعه‌ی ن' و همکارانش نشان داد نوجوانانی که اوقات فراغت خود را در بین دوستان در فعالیت‌های بدون نظارت می‌گذرانند بیش از نوجوانانی رفتار بزهکارانه از خود نشان می‌دهند که به فعالیت‌های اوقات فراغتی سازمان‌یافته و فعال ورزشی و همچنین فعالیت‌های درون‌خانه می‌پردازند (Khwaja Nouri & Hasheminia, 2010).

کنگره سازمان جهانی حمایت از کودکان و نوجوانان در زمینهٔ فواید و کارکردهای فراغت و تفریحات سالم اعلام کرده است که تفریحات سالم و فعالیت‌های اوقات فراغت بایستی به گونه‌ای باشد که انسان‌ها بتوانند استعدادها و توانایی‌های خلاق و متنوع خود را به کار اندازند و شکوفا نمایند. بدیهی است که در این راستا زمینه‌های لازم را جهت استفاده بهینه از این اوقات فراغت فراهم کرد و کلیه افراد مخصوصاً جوانان را باید تشویق کرد که به شیوه درست و مؤثر از اوقات فراغت خویش بهره ببرند و بدین کار عادت کنند (Naraghi, 1491).

بررسی‌های محققان خارجی در خصوص چگونگی گذران اوقات فراغت نشان می‌دهد که شرکت در فعالیت‌های فراغتی علاوه بر جنبه‌های مثبت روانی در کسب آمادگی جسمانی و به دست آوردن تجارب از طبیعت بسیار مؤثر بوده است از سویی دیگر بسیاری از آنان پیاده‌روی را به‌عنوان بهترین شیوه برای گذران اوقات فراغت به شمار می‌آورند ضمن

اینکه تأثیر مثبتی بر رفتار آنان داشته است، سبب بردباری آنان شده است و در کنار آن تماشای تلویزیون به عنوان فعالیت تفریحی مطرح است (Tondnevis, 1996)

در محیط‌های ورزشی فرد مقاومت در برابر سختی‌ها و بحران‌ها را می‌آموزد. در محیط ورزش است که فضائل اخلاقی تأکید شده کنترل و تسلط بر خویش را هنگام شرایط ناگوار می‌آموزد. فرامی‌گیرد چگونه به انگیزه‌های مثبت پاسخ و انگیزه‌های منفی را از خود دور سازد (Shamloo).

روش شناسی پژوهش

تحقیق حاضر از لحاظ روش، توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش شامل دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران که بر اساس آمار ۲۹۵۰ نفر هستند که ۳۷۰ نفر به عنوان نمونه پژوهش و به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از سه پرسشنامه استاندارد، مسئولیت اجتماعی بارتون گاف (۲۰۱۲) شامل ۴۰ سؤال، که این پرسشنامه به صورت ۰ و ۱ نمره گذاری می‌شود، به این معنی که آزمودنی در صورت موافق بودن با هر عبارت در مقابل آن علامت تیک و در صورت مخالفت با هر عبارت در مقابل آن علامت ضربدر قرار می‌دهد. در صورت موافقت با عبارات ۲، ۴، ۹، ۱۰، ۲۲، ۲۰، ۲۴، ۲۶، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۷، ۳۸، ۳۹، آزمودنی برای هر عبارت ۱ نمره و در صورت مخالفت، نمره ۰ دریافت می‌کند. برای سایر سؤالات برعکس است؛ یعنی آزمودنی در صورت مخالفت با آن‌ها نمره ۱ و در صورت موافقت نمره ۰ دریافت می‌کند. پرسشنامه نگرش به آسیب‌های اجتماعی آقایی و تیمورتاش (۱۳۸۹) دارای ۴۲ سؤال و به صورت طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت سنجیده شد. به منظور تعیین روایی پرسشنامه‌ها، از دیدگاه صاحب‌نظران مدیریت ورزشی استفاده شد و پرسشنامه‌ها تأیید شدند. برای تعیین پایایی پرسشنامه‌های این پژوهش از آلفای کرونباخ استفاده شد که ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه‌های مسئولیت اجتماعی، اوقات فراغت و آسیب‌های اجتماعی به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۷۵، ۰/۸۶ به دست آمد، که

نشان از پایایی مطلوب پرسشنامه‌ها دارد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی نظیر شاخص‌های مرکزی و برای سنجش ارتباط بین متغیرها از ضریب همبستگی و رگرسیون استفاده شد. نرم‌افزار استفاده شده در این پژوهش اس.پی.اس.اس است که توان آزمون فرضیه‌ها و ارائه تحلیل‌های توصیفی و استنباطی را دارد.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱ مربوط به یافته‌های توصیفی تحقیق می‌باشد.

جدول ۱. یافته‌های توصیفی تحقیق

ویژگی‌های جمعیت شناختی	مقیاس	فراوانی	درصد
سن	۱۶ سال	۷۱	۱۹/۲
	۱۷ سال	۱۱۹	۳۲/۲
	۱۸ سال	۱۱۶	۳۱/۴
	۱۹ سال	۶۴	۱۷/۲
سطح تحصیلات	متوسط دهم	۷۱	۱۹/۲
	متوسط یازدهم	۱۳۰	۳۵/۱
	متوسط دوازدهم	۱۶۹	۴۵/۷
میزان اوقات فراغت	۲ تا ۳ روز در هفته	۱۳۳	۳۵/۹
	۴ تا ۵ روز در هفته	۱۰۲	۲۷/۶
	کل هفته	۴۸	۱۳/۰
نوع اوقات فراغت	ورزش کردن	۹۱	۲۴/۶
	رفتن به کتابخانه	۱۲۶	۳۴/۱
	گردش با دوستان	۷۴	۲۰/۰
	سینما رفتن	۵۲	۱۴/۱
	مسافرت	۲۷	۷/۳

جدول ۲. نتایج آزمون نرمال بودن توزیع داده‌ها

متغیر	کشیدگی		چولگی	
	آمار	خطای معیار	آمار	خطای معیار
مسئولیت اجتماعی	-۰/۸۲۵	۰/۱۲۷	۰/۲۹۹	۰/۲۵۳
اوقات فراغت	-۰/۰۸۶	۰/۱۲۷	-۰/۵۷۱	۰/۲۵۳
آسیب اجتماعی	-۰/۳۵۸	۰/۱۲۷	-۰/۳۹۷	۰/۲۵۳

مقدار چولگی مشاهده شده برای متغیر مسئولیت اجتماعی برابر $۰/۲۹۹$ و در بازه $(۲، -۲)$ قرار دارد. یعنی از لحاظ کجی متغیر مسئولیت اجتماعی نرمال بوده و توزیع آن متقارن است. مقدار کشیدگی آن $-۰/۸۲۵$ است و در بازه $(۲، -۲)$ قرار دارد. این نشان می‌دهد توزیع متغیر از کشیدگی نرمال برخوردار است.

مقدار چولگی مشاهده شده برای متغیر اوقات فراغت برابر $-۰/۵۷۱$ و در بازه $(۲، -۲)$ قرار دارد. یعنی از لحاظ کجی متغیر اوقات فراغت نرمال بوده و توزیع آن متقارن است. مقدار کشیدگی آن $-۰/۰۸۶$ و در بازه $(۲، -۲)$ قرار دارد. این نشان می‌دهد توزیع متغیر از کشیدگی نرمال برخوردار است.

مقدار چولگی مشاهده شده برای متغیر آسیب اجتماعی $-۰/۳۹۷$ و در بازه $(۲، -۲)$ قرار دارد. یعنی از لحاظ کجی متغیر اوقات فراغت نرمال بوده و توزیع آن متقارن است. مقدار کشیدگی آن $-۰/۳۵۸$ و در بازه $(۲، -۲)$ قرار دارد. این نشان می‌دهد توزیع متغیر از کشیدگی نرمال برخوردار است (Habibi, 2018).

مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش بر بهینه‌سازی اوقات فراغت دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر معناداری دارد.

جدول ۳. خلاصه مدل

خلاصه مدل					
مدل	ضریب همبستگی ساده	R^2 ضریب تعیین	R^2_{adj} ضریب تعیین تعدیل شده	خطای استاندارد برآورد	دوربین واتسون
۱	۰/۱۴۶	۰/۰۲۱	۰/۰۱۹	۰/۴۹۱۱	۱/۶۶۳

به منظور خودهمبستگی باقیمانده رگرسیون با این هدف که آیا باقیمانده در رگرسیون مستقل هستند یا خیر، از آزمون دوربین- واتسون استفاده شد. چنانچه آماره آزمون دوربین واتسون بین ۱/۵ تا ۲/۵ باشد، فرض صفر (استقلال خطاها) پذیرفته می‌شود و در غیر این صورت فرض صفر تأیید می‌شود. با توجه به جدول ۳، مقدار آماره دوربین-واتسون (۱/۶۶۳) آمده است که در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، بنابراین فرض استقلال خطاها پذیرفته است. بر حسب مقادیر برآورد شده در جدول بالا و مقدار ضریب همبستگی ساده می‌توان گفت که مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش بر بهینه‌سازی اوقات فراغت دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر دارد ($R=0/146$). از طرفی مقدار ضریب تعیین تعدیل شده ($R^2_{adj}=0/019$) نشان می‌دهد که ۰/۰۱۹ درصد از کل تغییرات بهینه‌سازی اوقات فراغت دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران را مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش پیش‌بینی می‌کنند.

جدول ۴. نتایج آزمون آنوا

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	مربع میانگین ها	F	Sig
رگرسیون	۱/۹۲۰	۱	۱/۹۲۰	۷/۹۲۰	۰/۰۰۵
باقیمانده	۹۸/۷۵۳	۳۶۸	۰/۲۴۱		
کل	۹۰/۶۷۳	۳۶۹			

بر حسب مقادیر برآورد شده در جدول بالا، می توان گفت که مقدار آزمون F در سطح خطای کمتر از ۰/۰۵ معنادار است، بدین معنی که مدل رگرسیونی تحقیق مرکب از متغیر پیش بین و یک متغیر ملاک مدل خوبی است.

جدول ۵. نتایج ضرایب تاثیر رگرسیونی متغیرهای پیش بین بر متغیر ملاک

مدل	متغیرهای پیش بین	ضرایب غیر استاندارد	ضرایب استاندارد	t	Sig
۱		B	خطای استاندارد	Beta	
(ثابت)		۱/۶۹۴	۰/۰۹۷	-	۱۷/۴۴۳
مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش		۰/۰۷۳	۰/۰۲۶	۰/۱۴۶	۲/۸۲۱

بر حسب مقادیر برآورد شده در جدول بالا، می توان گفت که مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش بر بهینه سازی اوقات فراغت دانش آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر دارد. به عبارتی به ازای افزایش یک انحراف استاندارد در مؤلفه اوقات فراغت بر مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش خود به ترتیب به میزان ۱/۶۹۴ و ۰/۱۴۶ انحراف استاندارد افزایش می یابد.

مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش بر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر معناداری وجود دارد.

جدول ۶. خلاصه مدل

خلاصه مدل					
مدل	ضریب همبستگی ساده	R ² ضریب تعیین	R ² adj ضریب تعیین تعدیل شده		خطای استاندارد برآورد
			دوربین واتسون		
۱	۰/۲۵۳	۰/۰۶۴	۰/۰۶۲		۰/۹۲۵۱
			۱/۸۵۶		

به منظور خودهمبستگی باقیمانده رگرسیون با این هدف که آیا باقیمانده در رگرسیون مستقل هستند یا خیر، از آزمون دوربین- واتسون استفاده شد. چنانچه آماره آزمون دوربین واتسون بین ۱/۵ تا ۲/۵ باشد، فرض صفر (استقلال خطاها) پذیرفته می‌شود و در غیر این صورت فرض صفر تأیید می‌شود. با توجه به جدول ۶، مقدار آماره دوربین - واتسون (۱/۸۵۶) آمده است که در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، بنابراین فرض استقلال خطاها پذیرفته است. بر حسب مقادیر برآورد شده در جدول بالا و مقدار ضریب همبستگی ساده می‌توان گفت که مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش بر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر دارد (R= ۰/۲۵۳). از طرفی مقدار ضریب تعیین تعدیل شده (R² adj= ۰/۰۶۲) نشان می‌دهد که ۰/۰۶۲ درصد از کل تغییرات آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران را مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش پیش‌بینی می‌کنند.

جدول ۷. نتایج آزمون آنوا

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	مربع میانگین‌ها	F	Sig
رگرسیون	۲۱/۶۲۶	۱	۲۱/۶۲۶	۲۵/۲۶۸	۰/۰۰۱
باقیمانده	۳۱۴/۹۴۸	۳۶۸	۰/۸۵۶		
کل	۳۳۶/۵۷۳	۳۶۹			

برحسب مقادیر برآورد شده در جدول بالا، می‌توان گفت که مقدار آزمون F در سطح خطای کمتر از ۰/۰۵ معنادار است، بدین معنی که مدل رگرسیونی تحقیق مرکب از متغیر پیش‌بین و یک متغیر ملاک مدل خوبی است.

جدول ۸. نتایج ضرایب تاثیر رگرسیونی متغیرهای پیش‌بین بر متغیر ملاک

Sig	t	ضرایب	ضرایب	متغیرهای پیش‌بین	مدل
		استاندارد	غیر استاندارد		
		Beta	B		۱
۰/۰۰۱	۲۰/۹۰۹	-	۰/۱۴۳	(ثابت)	۲/۹۸۱
۰/۰۰۱	۵/۰۲۷	۰/۲۵۳	۰/۰۴۰	مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش	۰/۲۰۰

برحسب مقادیر برآورد شده در جدول بالا، می‌توان گفت که مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش بر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر دارد. به عبارتی به ازای افزایش یک انحراف استاندارد در مؤلفه آسیب‌های اجتماعی بر مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش خود به ترتیب به میزان ۲/۹۸۱ و ۰/۲۵۳ انحراف استاندارد افزایش می‌یابد.

اوقات فراغت بر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر معناداری وجود دارد.

جدول ۹. خلاصه مدل

خلاصه مدل

مدل	ضریب همبستگی ساده	R ²	ضریب تعیین	R ² adj	خطای استاندارد	دوربین واتسون
۱	۰/۳۵۱	۰/۱۲۳	ضریب تعیین شده	۰/۱۲۱	برآورد	۱/۶۹۹

به منظور خودهمبستگی باقیمانده رگرسیون با این هدف که آیا باقیمانده در رگرسیون مستقل هستند یا خیر، از آزمون دوربین-واتسون استفاده شد. چنانچه آماره آزمون دوربین-واتسون بین ۱/۵ تا ۲/۵ باشد، فرض صفر (استقلال خطاها) پذیرفته می‌شود و در غیر این صورت فرض صفر تأیید می‌شود. با توجه به جدول ۹، مقدار آماره دوربین - واتسون (۱/۶۹۹) آمده است که در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ قرار دارد، بنابراین فرض استقلال خطاها پذیرفته است. بر حسب مقادیر برآورد شده در جدول بالا و مقدار ضریب همبستگی ساده می‌توان گفت که اوقات فراغت بر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر دارد (R= ۰/۳۵۱). از طرفی مقدار ضریب تعیین تعدیل شده (R² adj= ۰/۱۲۱) نشان می‌دهد که ۱۲٪ درصد از کل تغییرات آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران را اوقات فراغت پیش‌بینی می‌کنند.

جدول ۱۰. نتایج آزمون آنوا

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	مربع میانگین‌ها	F	Sig
رگرسیون	۲۱/۸۰۵	۱	۲۱/۸۰۵	۵۱/۶۱۳	۰/۰۰۱
باقیمانده	۱۵۵/۴۶۸	۳۶۸	۰/۴۲۲		
کل	۱۷۷/۲۷۳	۳۶۹			

بر حسب مقادیر برآورد شده در جدول بالا، می توان گفت که مقدار آزمون F در سطح خطای کمتر از ۰/۰۵ معنادار است، بدین معنی که مدل رگرسیونی تحقیق مرکب از متغیر پیش بین و یک متغیر ملاک مدل خوبی است.

جدول ۱۱. نتایج ضرایب تاثیر رگرسیونی متغیرهای پیش بین بر متغیر ملاک

Si g	t	ضرایب استاندارد		متغیرهای پیش بین	مدل
		Beta	خطای استاندارد		
۰/۰۰۱	۱۳/۷۰۵	-	۰/۱۷۰	۲/۳۲۸	(ثابت)
۰/۰۰۱	۷/۱۸۴	۰/۳۵۱	۰/۰۴۹	۰/۳۵۱	اوقات فراغت

بر حسب مقادیر برآورد شده در جدول بالا، می توان گفت که اوقات فراغت بر پیشگیری از آسیب های اجتماعی دانش آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر دارد. به عبارتی به ازای افزایش یک انحراف استاندارد در مؤلفه آسیب های اجتماعی بر اوقات فراغت خود به ترتیب به میزان ۲/۳۲۸ و ۰/۳۵۱ انحراف استاندارد افزایش می یابد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج پژوهش نشان داد که مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش بر بهینه سازی اوقات فراغت دانش آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر دارد، بنابراین نمی توان مقایسه دقیقی با تحقیقات گذشته انجام داد، لذا در بحث، بررسی و مقایسه نتایج سعی شده است که به صورت کلی قیاس کنیم. از جمله تحقیقات در حوزه مسئولیت اجتماعی می توان به تحقیقات مدرس یزدی و همکاران (Modarres Yazdi & et all, 2020)، تقوایی یزدی Taghvaei

(Yazdi, 2016)، فلاوندی و همکاران (Ghalavandi & et al, 2018) و در حوزه اوقات فراغت هداییان و دادخواه (Hdayyan & Dodkhah, 2020)، تمیزی فر و عزیزی فر (Tamezefar & Azizifar, 2021)، خاطر ویسی و همکاران (Khater Wisie & Yektayar, 2020)، موسوی راد و کشاورز (Musavi Rad & et all, 2018)، ایستر و همکاران (Ester, & Eva, 2020)، چاو و همکاران (Chau & et all, 2018) اشاره نمود. نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که متغیر مسئولیت اجتماعی و اوقات فراغت به‌عنوان دو عامل تأثیرگذار می‌باشد. بنابراین نتایج این تحقیق گویای این مطلب است که مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش رابطه مستقیمی با اوقات فراغت دانش‌آموزان دارد لذا اوقات فراغت نه تنها مانع گسترش ناهنجاری‌های اجتماعی می‌شود بلکه به‌گونه‌ای به رشد و نمو دانش‌آموزان که نسبت به اجتماع و هم‌نوعان احساس مسئولیت کنند کمک می‌کند، بنابراین فعالیت‌های فراغتی برای یک دانش‌آموز به منزله‌ی شرایطی است برای آزمون و خطا و تجربه‌اندوزی اجتماعی که او را برای ورود به اجتماع و مسئولیت‌پذیری در آینده آماده و مجهز می‌سازد.

مطالعه نشان داد که مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش بر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر معناداری وجود دارد. مسئولیت اجتماعی بیانگر احساس و عملی است که افراد در چارچوب موقعیت و نقش‌های خود به‌طور آگاهانه و آزادانه نسبت به امور گوناگون اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و غیره از خود بروز می‌دهند. همچنین پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی در هر جامعه‌ای موکول به شناخت علمی ویژگی‌ها و قانون‌مندی‌های حاکم بر تحول اجتماعی روزبه‌روز پررنگ‌تر می‌شود. امروز بحث مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش پدیده‌ای فراگیر و حتی به دغدغه اصلی وزارت آموزش و پرورش و مدارس تبدیل شده است. که به کاهش پیچیدگی آسیب اجتماعی دانش‌آموزان کمک می‌کند.

مطالعه‌ی سوم بیانگر این است که اوقات فراغت بر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران اثر معناداری وجود دارد. نتایج

این تحقیق با تحقیق هداییان و دادخواه (Hdayyan & Dodkhah, 2020)، همخوان و همسو است. نتایج این تحقیق گویای این مطلب است که غنی‌سازی اوقات فراغت دانش‌آموزان به‌ویژه ورزش و تحرکات بدنی از راه‌های پیشگیری از وقوع جرایم در جامعه است چرا که جوانان انرژی نهفته بسیاری دارند که اگر در مسیر صحیح از این انرژی استفاده نکنند به راه‌های خلاف و بیکاری کشیده می‌شوند لذا فعالیت‌های ورزش در زمان اوقات فراغت می‌تواند در پیشگیری از وقوع جرم و ناهنجاری‌ها و آسیب‌های اجتماعی نقش به‌سزایی ایفا کند. نتایج پژوهش نشان داد مسئولیت اجتماعی دبیران ورزش قابلیت پیش‌بینی بهینه‌سازی اوقات فراغت دانش‌آموزان و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران را دارد. همچنین اوقات فراغت قابلیت پیش‌بینی پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره دوم منطقه هفت شهر تهران را دارد.

از آنجایی که بر اساس نتایج حاصل از بررسی فرضیه پژوهش مشخص شد که ورزش می‌تواند تأثیر بسزایی در شادابی و نشاط دانش‌آموزان دختر و پسر داشته باشد. دانش‌آموزانی که از لحاظ روحی و روانی در شرایط مطلوب‌تر قرار داشته باشند بدون شک از اغلب آسیب‌های اجتماعی همانند اعتیاد و انحرافات جنسی در امان می‌باشند این دانش‌آموزان با روحیه و سالم در مراحل دیگر زندگی نیز موفق‌ترند (عقل سالم در بدن سالم) و پدر و مادران موفق آینده خواهند بود.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به این موارد اشاره کرد که محقق حین اجرای پژوهش حاضر دریافت که متغیرهای دیگری (اقتصادی-امکاناتی، فرهنگی-اجتماعی و عامل خانوادگی و عامل شخصی) نیز در جهت پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان مؤثر است، لکن در پژوهش حاضر ثابت فرض شده است. همچنین می‌توان به عدم تعمیم نتایج به سازمان‌های آموزشی دیگر همچون دانشگاه‌ها جهت پیاده‌سازی نتایج پژوهش حاضر اشاره نمود.

Reference

- Ahmadi, S., (2020). A Study of the Relationship between Social Responsibility and Friendship. *Proceedings of the General Conference on Social Responsibility of Youth, Social Sciences Research Institute of Shiraz University*. (In Persian)
- Amiri, A. (2019). The role of school atmosphere and emotional intelligence in entrepreneurial self-efficacy of female students in Mashhad conservatories. *Journal of Management and Education Perspective*, 1 (2), 15-36. doi: ۱۰,۲۲۰۳۴ / jmep.2020.227912.1010. (In Persian)
- Chau, Y., hiddep, V., Dafna. M., Tien. C., & Adrian. E. B. (2018). cross-sectional association between occupation and leisure-time setting, physical activity and obesity inworking adults, *Preventive medicine*, N, 12. pp: 195-200.
- Cheong, Y., Gauvain, M., & Palbusa, J. A. (2019). Communication with friends and the academic adjustment of first-and non-first-generation students in the first year of college. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 1521025119834253.
- Ester, C., & Eva, L. (2020) ,How socio-economic status contributes to participation in leisure-time physical activity, *Social Science & Medicine* 66. pp: 2596-2609.
- Ghalavandi, H., Kabiri, A., & Wonderful, Vahid. (2018). The Relationship between Social Responsibility and Teamwork of

- Urmia University Employees, *Journal of Applied Sociology*, Volume 25, Issue 1, pp. 111-120. (In Persian)
- Ghani, A., & Timurtash, H. (2019). Investigating the Relationship and Process of Social Damage and Social Security, Volume 3-4, pp: 3-۲۲. (In Persian)
- Habibi, A. (2018), SPSS Applied Education, *Parsomodir Electronic Publishing*. (In Persian)
- Hamidi, F., & Ghaytazi. M. (2017). Comparison of perfectionism, procrastination and accountability in Ahwaz Teacher Training Centers, by gender, *Journal of Cultural-Educational Women and Family*, Sixth Year, No. 18, pp. 188-1۹۹. (In Persian)
- Hdayyan, M., & Dodkhah, R. (2020). The Role and Importance of Exercise in Students' Leisure Time and Prevention of Social Violence Third National Conference on Sport Sciences and Physical Education. Tehran, *Institute for the Development and Promotion of Basic Sciences and Techniques*. (In Persian)
- Hellison, D. & Walsh, D. (2017). Responsibility-Based Youth Programs Evaluation: Investigating the Investigators. *Quest*, 54(4), 292-307.
- Hellison, D. (2019). Teaching personal and social responsibility through physical activity. *Champaign, IL: Human Kinetics Publishers*.
- Hosseini, S, Mirzaei Khalis, M. (2021). The mediating role of social goals in the relationship between mental vulnerability and responsibility of female high school students. *Journal of Management and Education Perspectives*, 3 (2), 129-150. doi: ۱۰,۲۲۰۳۴ / jnep.۲۰۲۱,۲۶۵۵۵۸,۱۰۵۸. (In Persian)
- Khater Wisie, F., & Yektayar, M. (۲۰۲۰). Study of how to spend leisure time and identify obstacles to sports participation of employees of Sanandaj city departments, *Master's thesis*, Islamic Azad University, Sanandaj Branch. (In Persian)
- Khwaja Nouri, B., & Hashemini, F. (2010). Relationship between leisure time and work. *Journal of Social Sciences, Faculty of Literature and Humanities*, Ferdowsi University of Mashhad, No. 1: Pages 31-۵۷. (In Persian)
- Mehrdad Hossein (2011). How and the harm of recognizing the time of leisure 12 adolescents 12 to 17 years old in Lorestan province,

- Quarterly Journal of New Thoughts Department of Educational Sciences*, No. 1: Pages 140-123. (In Persian)
- Modarres Yazdi, E., Jalali, S. A., & Manifestation, P. (2020). Relationship between Attachment Styles and Identity Styles with Students' Responsibility, *Psychosocial Studies and Educational Sciences*, Vol. 3, No. 3, pp: 53-5^۸. (In Persian)
- Musavi Rad, S. T., & Keshavarz, L. (2018). The relationship between leisure time and mental health of athletic and non-athlete teachers in Shahin Shahr, *Organizational Behavioral Organizational Management Studies in Sports*, Volume II, No. 6,(2018), pp: 73-80. (In Persian)
- Najafi, M., Bigdeli, I., Allah Dashiri, G., & Rahimian, Booger. (2016). Prediction of Social Damage Based on Life Skills in Students, *School Psychology Magazine*, Volume 2, Issue 3, pp: 144-1^{۶۳}. (In Persian)
- Naraghi, E. (1971). Young University Society, first edition. (In Persian)
- Nazari, P., & Kashefi. F. (2019). The Effect of Communication Skills on Mental Health and Its Role on Active Social Activities of the Employees of the Education and Education Administration of Hamedan City, *the Presentation of the Master's Degree Program in Physical Education*, Islamic Azad University, Hamedan. (In Persian)
- Rfare, J. (2018). Teaching Life Skills, A Strategy for Social Injury Prevention, *A New Approach to Educational Management*, First Year, No. 2, pp: 131-1^{۴۶}. (In Persian)
- Sanei, M., Zoroastrian, S., Norouzi, S., & Hosseini, R. (2021). The effect of physical activity on quality of life and life expectancy in the elderly in Mazandaran province. *Sports Management Studies*, No. 17, pp. 137-158. (In Persian)
- Sediq Sarvestani, R., (2006). Social pathology. *Tehran: its publication*. (In Persian)
- Shalian, J. (2021). Relationship between teachers' communication skills and students' academic well-being with emphasis on the mediating role of academic adjustment in girls' high schools in Kashmar. *Journal of Management and Education Perspectives*, 3 (1), 167-۱۹۵. doi: ۱۰,۲۲۰۳۴ / jmep.۲۰۲۱,۲۸۲۳۵۳,۱۰۵۶. (In Persian)

- Shamloo, S., *Mental Health*. (In Persian)
- Shim, S. S., Cho, Y., & Wang, C. (2017). Classroom goal structures, social achievement goals, and adjustment in middle school. *Learning and Instruction*, 23, PP: 69-77.
- Taghvaei Yazdi, M. (2016). Investigating the Relationship between Organizational Health Organizational Components and Organizational Trust and Social Responsibility of Sari Education Teachers, *A New Approach in Educational Management*, No. 27, pp. ۹۵-۱۱۶. (In Persian)
- Tamezefar, R., & Azizifar, K. (2021). Investigating the relationship between leisure time and social vitality in Isfahan, *Social Work Journal*, No. 6, pp. 209-2۲۱. (In Persian)
- Tiwari, P., & Bhat, A. K. (2020). The Effect of Emotional Intelligence, Empathy and Perceived Social Pressure on Predicting Social Entrepreneurial Intention: A Field Research. *In Methodological Issues in Social Entrepreneurship Knowledge and Practice* (pp. 137- 158). Springer, Singapore.
- Tondnevis, F. (1996). How to spend leisure time with students of the country's universities with emphasis on sports activities, *PhD thesis*, University of Tehran. (In Persian)